

Kansalliskielilautakunta

30.10.2024

Kokoustiedot

Aika 30.10.2024 klo 17:30 - 21:02

Paikka Raaseporin sairaala, kokoushuone Calle, Itäinen Rantakatu 9,
Raasepori

Läsnä	Nimi	Rooli	Muut
	Westerholm Anita	puheenjohtaja	
	Abborre Christel	varapuheenjohtaja	
	Ahde Elina	jäsen	poistui klo 18.28, saapui klo 18.35
	Backman Ralf	jäsen	poistui klo 19.27, saapui klo 19.31, poistui klo 19.41, saapui klo 19.42
	Braskén Peter	jäsen	
	Broman Annika	jäsen	
	Fjäder Sture	jäsen	
	Lahti Viveca	jäsen	
	Liljelund John	jäsen	
	Nummelin Petra	jäsen	
	Särs Tony	jäsen	poistui klo 18.19, saapui klo 18.22
	Nores Mia	aluehallituksen edustaja	poistui klo 20.29
	Öberg Benita	ruotsinkielisten palvelujen johtaja	
	Rajahalme Ville	talousjohtaja	poistui klo 18.50
	Leidenius Kia	erityisasiantuntija	
	Savela Juha	hallintopäällikkö, sihteeri	
Poissa	Gästrin Eva-Lena	jäsen	
	Krogius Edward	jäsen	
	Ibrahim Sami	nuorisovaltuuston edustaja	

Allekirjoitukset

Anita Westerholm
puheenjohtaja

Juha Savela
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Annika Broman
pöytäkirjantarkastaja

Sture Fjäder
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 18.11.2024

Kokouksen alkuperäinen pöytäkirja on julkaistu ruotsinkielisenä 6.11.2024. Muutoksenhakuaika lasketaan ruotsinkielisen pöytäkirjan julkaisuhetkestä alkaen. Tämä pöytäkirjaversio on käänös alkuperäistä pöytäkirjasta, joka on julkaistu ruotsinkielisen pöytäkirjan muutoksenhakuaikana.

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 31		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
§ 32		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 33	1	Osavuosikatsauksen 1.1.-30.6.2024 merkitseminen tiedoksi	7
§ 34	2	Lausunnon antaminen aluehallitukselle vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmasta	10
§ 35		Lausunnon antaminen aluehallitukselle vuosien 2026–2029 investointisuunnitelmasta	14
§ 36	3	Kansalliskieliohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden seuranta	18
§ 37		Kansalliskielilautakunnan vuoden 2025 kokousaikataulun hyväksyminen	20
§ 38		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	22
§ 39		Ilmoitusasiat	23

§ 31

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös**

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 69 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 77 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön 69 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 32

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsen Bromanin ja jäsen Fjäderin ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet.

Käsittely

Päätös

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimiten toisin päätä. Toimiten voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 78 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus kansalliskielilautakunnan kokouksissa

Hallintosäännön 76 § mukaan kansalliskielilautakunnan jäsenten ja esittelijän lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kansalliskielilautakunnan kokouksissa on seuraavilla henkilöillä:

- aluehallituksen puheenjohtaja sekä aluehallituksen nimeämä edustaja tai varaedustaja,
- hyvinvointialuejohtaja,
- lautakunnan määräämät luottamushenkilöt ja viranhaltijat lautakunnan kokouksissa,
- nuorisovaltuuston edustaja.

Kokouksessa voi lisäksi olla läsnä erillinen sihteeri.

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta määrätään asianomaisen toimitelimen yhteydessä.

Muiden vaikuttamistoimitelinten kuin nuorisovaltuuston edustajalla on toimitelimestä läsnäolo- ja puheoikeus yksittäisessä kokousasiassa toimitelimen puheenjohtajan tai sen esittelijän harkinnan mukaan.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

6/24

Kansalliskielilautakunta

§ 32

30.10.2024

Salassa pidettäviä asioita käsiteltäessä kokouksessa voivat olla jäsenten, esittelijän ja sihteerin lisäksi läsnä vain aluehallituksen edustaja, hyvinvointialuejohtaja, palvelualuejohtaja sekä esittelijän tarvittaessa kutsuma asiantuntija.

2551/02.00.00/2023

Kansalliskielilautakunta 30.10.2024 § 33

§ 33

Osavuositarkastuksen 1.1.-30.6.2024 merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rajahalme Ville

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Käsittely

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen ajalta 1.1.-30.6.2024.

Jäsen Särs oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn ajan klo 18.19–18.22.

Jäsen Ahde oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn ajan klo 18.28–18.35.

Talousjohtaja Rajahalme poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.50.

Päätös

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuusto on 12.12.2023 § 70 hyväksynyt talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2024–2026. Hyvinvointialueen talousarvio perustuu asetettuun hyvinvointialuestrategiaan sekä siitä johdettuihin palvelustrategiaan ja pelastustoimen palvelutasopäätökseen.

Osavuositarkastuksessa raportoidaan strategian valtuustokauden tavoitteiden toteutuminen, käyttötalouden toteutuminen palvelualueittain, lisäksi kuitenkin HUS omana kokonaisuutenaan, sekä investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi annetaan tilinpäätösennuste. Myös mahdolliset talousarvion muutostarpeet esitetään ensisijaisesti osavuositarkastusten yhteydessä.

Vuoden 2024 talousarvion yhteydessä päätettiin noin 50 miljoonan euron suuruisesta talouden tasapainotustoimenpiteiden kokonaisuudesta, jonka tavoitteena on varmistaa, että hyvinvointialueen palvelut pystytään järjestämään rahoitukseen nähden kestäväällä tavalla nykyisessä taloussuunnitelmassa sekä pitkällä aikavälillä.

Hyvinvointialueen talouden tasapainoa ohjataan valtakunnallisesti lain hyvinvointialueesta (611/2021) 115 §:n mukaisesti. Tämän perusteella vuodelta 2023 kertynyt alijäämä, n. 120 miljoonaa euroa, tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Alijäämän kattamattomuus annetussa määräajassa voi johtaa valtion arviointimenettelyn käynnistymiseen, jossa tarkastellaan hyvinvointialueen kykyä suoriutua taloudellisesti sille laissa säädetyistä tehtävistä sekä tarvittaessa ohjataan hyvinvointialueen sopeutustoimia valtiojohtoisesti.

Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-30.6.2023

Hyvinvointialueuudistus astui voimaan 1.1.2023. Hyvinvointialue on toiminnallisesti siirtymässä palvelutuotannon vakauttamiskeskeisestä vaiheesta niin sanottuun hyötyjen vaiheeseen, jossa korostuvat hyvinvointialueuudistukselle sekä valtakunnallisesti että hyvinvointialueen omassa strategiassa asetettujen palvelureformien toteuttaminen.

Painopisteitä ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana ovat olleet palvelustrategian toimeenpano, palvelujen verkosto -suunnitelman laatiminen, talousarvion ja sen yhteydessä päätettyjen tasapainotustoimien hallittu toimeenpano, sekä talouden tilannekuvan täsmentäminen vuoden 2025 talousarviovalmistelua varten. Palveluiden kehitystyö on edennyt nopeasti palvelutuotannossa ja tuleva palvelujen verkosto -suunnitelma osaltaan tulee konkretisoimaan miten kehitystyötä jatketaan tulevien vuosien aikana.

Ensimmäisen vuosipuolikkaan palvelutuotannon nettomenot (=toimintakate) on ollut 899 miljoonaa euroa, mikä on 50,9 % koko vuoden talousarviosta. Toimintatuottoja on kertynyt 88 miljoonaa euroa (53,7 % talousarviosta) ja toimintakuluja 987 miljoonaa euroa (50,9 % talousarviosta). Valtion yleiskatteinen rahoitus on toteutunut ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana ennakoidusti ollen 885 miljoonaa euroa (50,0 % talousarviosta).

Onnistumisia talouden tasapainotustoimenpiteiden toimeenpanossa on tapahtunut muun muassa vuokratyövoiman vähentämisen osalta. Myös valtaosa päätösperusteisista tasapainotuksista on saatu pantua täytäntöön suunnitellusti. Osassa toimenpiteitä toimeenpanossa on ollut viiveitä alkuvuodesta, ja näiden toteutumista on vauhditettu toisen vuosineljänneksen aikana.

Tilinpäätösennuste vuodelle 2024

Hyvinvointialueen tilinpäätösennuste vuodelle 2024 on laadittu ensimmäisen vuosipuolikkaan toteumatietojen perusteella. Mahdollisuuksien mukaan tietoja on rikastettu heinäkuun toteumatiedoilla. Alijäämäennuste kuluvalle vuodelle on 33,6 miljoonaa euroa talousarviota heikompi, eli yhteensä 37,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Alijäämäennusteen heikentyminen selittyy palvelujen ostoilla, joissa ylitysennustetta on erityisesti erikoissairaanhoidossa (29,4 miljoonaa euroa). Myös hyvinvointialueen omassa tuotannossa asumispalveluiden

ostot ovat olleet ennakoitua suurempaa, mikä synnyttää ylityspainetta loppuvuodelle.

Vaikka hyvinvointialueen tulosennuste on heikentynyt merkittävästi, näyttää alijäämien kattaminen hyvinvointialuelain edellyttämässä aikataulussa vuoden 2026 loppuun mennessä edelleen realistiselta. Talouden tasapainotustoimia on jatkettava osana vuoden 2025–2027 taloussuunnitelman laadintaa, keskittyen pitkällä aikavälillä menotasoja laskeviin rakenteellisiin toimiin.

Hyvinvointialueiden kasvaneista alijäämistä johtuen vuoden 2026 rahoitukseen kohdistuva, vuoden 2024 alijäämiin perustuva, jälkikäteistarkistus toteutunee ennakoitua suurempana, mikä osaltaan myös helpottaa alijäämän kattamista määräaikaan mennessä.

Toimivalta

Aluevaltuusto päätti 1.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistuksista, jossa kansalliskielilautakunnan tehtäviin lisättiin, että sen tehtävänä on jatkossa lausua aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi ja seurata oman tehtäväalueensa osalta talousarvion toteutumista. Kansalliskielilautakunta lausuu kuitenkin aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi jo nyt, vaikka hallintosäännön tarkistukset kansalliskielilautakunnan tehtävissä tulevat voimaan aluevaltuuston päätöksen mukaisesti vasta 1.12.2024, joten kansalliskielilautakunnan tulee saada tietoon myös osavuosikatsaus ajalta 1.1.-30.6.2024.

Liitteet

- 1 Osavuosikatsaus 1.1.-30.6.2024

Oheismateriaali

Tiedoksi Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

10/24

Kansalliskielilautakunta

§ 34

30.10.2024

3877/02.02.00/2024

Kansalliskielilautakunta 30.10.2024 § 34

§ 34

Lausunnon antaminen aluehallitukselle vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmasta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rajahalme Ville
Virtanen Toni

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää

1. antaa lausuntonsa aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmaksi ja
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Käsittely

Tämä asia käsiteltiin puheenjohtajan selostuksesta.

Pöydälle tuotiin uusi liite: ” Kansalliskielilautakunnan lausunto ehdotuksesta talousarvioksi vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2025–2027.

Jäsen Backman oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.27–19.31.

Päätös

Kansalliskielilautakunta

1. hyväksyi puheenjohtajan päätösehdotuksen yksimielisesti ja
2. päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Selostus

Aluevaltuusto päätti 1.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistuksista, jossa kansalliskielilautakunnan tehtäviin lisättiin, että sen tehtävänä on jatkossa lausua aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi ja seurata oman tehtäväalueensa osalta talousarvion toteutumista. Kansalliskielilautakunnan on kuitenkin tarkoituksenmukaista lausua aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi jo nyt, vaikka hallintosäännön tarkistukset

kansalliskielilautakunnan tehtävissä tulevat voimaan aluevaltuuston päätöksen mukaisesti vasta 1.12.2024. Lausunto laaditaan erityisesti lautakunnan strategisten vastuualueiden näkökulmasta.

Kansalliskielilautakunnan strategisena vastuualueena on muun muassa selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielillä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua ja tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Talousarvion ja -suunnitelman taustaa

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Lisäksi hyvinvointialuelain 115 §:n mukaisesti hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee olla katettuna taloussuunnitelmakauden loppuun mennessä. Siten taloussuunnitelman 2025–2027 tulee olla tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään suunnitelmavuoden 2026 loppuun mennessä, siten että vuosina 2023–2024 syntynyt alijäämä tulee tähän mennessä katettua.

Hyvinvointialueen taloussuunnitelman perustuu aluevaltuuston vahvistamaan hyvinvointialuestrategiaan ja palvelustrategiaan sekä pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Aluehallitus on kokouksessaan 10.6.2024 § 88 hyväksynyt suunnittelukehyksen, jossa on linjattu periaatteet hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2025–2027 laadinnalle. Suunnittelukehyksen lisäksi talousarviovalmistelussa on huomioitu osavuositarkastuksen 1.1.-30.6.2024 tilinpäätösennuste sekä valtiovarainministeriön 23.9.2024 päivitetty vuoden 2025 rahoitusennuste.

Hyvinvointialuetalouden valtakunnalliset haasteet näyttävät nykyennusteiden mukaan jatkuvan kuluvan vuosikymmenen puoliväin ylitse ja valtaosa hyvinvointialueista ei tule kattamaan alijäämiään vuoden 2026 loppuun mennessä. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on onnistunut vuonna 2024 poikkeuksellisen hyvin alijäämäkehityksen taittamisessa, mutta tuleva lähivuodet tulevat näyttäytymään niukkoina. Menojen kasvua tulee hidastaa perusrasta tuntuvasti, jotta riittävä tulos saavutetaan alijäämien kattamiseksi. Vuodesta 2025 alkaen tulos kääntyy positiiviseksi ja vuoden 2026 jälkeen hyvinvointialueen taloudellinen tilanne

tulee nykyennusteen mukaan helpottamaan. Tällöin myös perusuran mukainen eli palvelutarpeen kasvusta ja inflaatiosta johtuvan menojen kasvu käyttötaloudessa mahdollistuu.

Hyvinvointialueen talouden tilanteen perusteella talousarvio sisältää merkittäviä sopeutustoimia. Sopeuttaminen perustuu palvelustrategian tavoitteistoon. Lähivuosien talouden sopeutusten rinnalla oleellista on panostaa palveluiden tärkeisiin rakennemuutoksiin ja perustason vahvistamiseen, millä varmistetaan vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut pidemmällä aikavälillä. Näiden teemojen ympäriltä on tunnistettu tulevien vuosien kärkihankkeet, joiden toimeenpanoon on varauduttu talousarviossa määrärahavaroituksen mm. avosairaanhoidon ja digipalveluihin.

Talousarvion ja -suunnitelman käsittely hyvinvointialueella

Vaikuttamistoimielimet, palvelut ja resurssit -lautakunta, tulevaisuus- ja kehittämislautakunta, valmius- ja turvallisuuslautakunta sekä kansalliskielilautakunta lausuvat talousarvioesityksestä lautakuntien strategisten vastuualueiden näkökulmasta kokouksissaan 29.-31.10.2024. Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta käynnistää taloussuunnitteluneuvottelut 4.11.2024. Neuvotteluita jatketaan 7.11.2024 ja 8.11.2024.

Neuvotteluiden perusteella hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitykseen tehdään tarvittaessa täsmennykset, jonka jälkeen aluehallituksen on määrä käsitellä talousarvio ja -suunnitelma kokouksessaan 25.11.2024.

Aluehallitus antaa esityksensä siten, että aluevaltuusto päättää talousarviosta ja -suunnitelmasta 10.12.2024.

Liitteet

- 2 Kansalliskielilautakunnan lausunto vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmasta

Oheismateriaali

- Hyvinvointialuejohtajan esitys talousarvioksi vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2025-2027
- Lausuntopyyntö vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmasta sekä vuosein 2026-2029 investointisuunnitelmasta kansalliskielilautakunnalle

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

13/24

Kansalliskielilautakunta

§ 34

30.10.2024

Päätöshistoria

Kansalliskielilautakunta 30.10.2024 § 35

§ 35

Lausunnon antaminen aluehallitukselle vuosien 2026–2029 investointisuunnitelmasta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rajahalme Ville
Virtanen Toni

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää

1. antaa lausunnon aluehallitukselle luonnoksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2026–2029 ja
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Käsittely

Tämä asia käsiteltiin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Jäsen Backman oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.41–19.42.

Päätös

Kansalliskielilautakunta päätti yksimielisesti:

1. Puheenjohtajan ehdotuksen mukaisesti:
"Kansalliskielilautakunta korostaa konkreettisemmän investointiosan tarpeellisuutta. Tällä hetkellä lausunnon antaminen ei ole mahdollista, koska luvut eivät avaudu tarkemmin. Kielelliset oikeudet on huomioitava myös investointeja koskevia päätöksiä tehdessä."
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Selostus

Aluevaltuusto päätti 1.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistuksista, jossa kansalliskielilautakunnan tehtäviin lisättiin, että sen tehtävänä on jatkossa lausua aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi. Kansalliskielilautakunnan on kuitenkin tarkoituksenmukaista lausua aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi jo nyt, vaikka hallintosäännön

tarkistukset kansalliskielilautakunnan tehtävissä tulevat voimaan aluevaltuuston päätöksen mukaisesti vasta 1.12.2024. Lausunto laaditaan erityisesti lautakunnan strategisten vastuualueiden näkökulmasta.

Kansalliskielilautakunnan strategisena vastuualueena on muun muassa selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua ja tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä.

Ministeriöt hyväksyvät investointisuunnitelman 2026–2029 keväällä 2025. Hyväksytyin investointisuunnitelman pohjalta laaditaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2026–2028 investointiosa, jossa täsmennetään investointihankkeita sekä investointien toimeenpanon sitovuusperiaatteita. Aluevaltuusto päättää vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmasta loppuvuonna 2025.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Investointisuunnitelman hylkäysperusteet on kuvattu tarkemmin investointisuunnitelma liitteessä.

Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Hyvinvointialueen on omistajaohjauksella huolehdittava, että hyvinvointialuekonsernin investointi tai investointia vastaava sopimus taikka pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutus ei ole ristiriidassa hyväksytyin osasuunnitelman kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä

pelastustoimen osasuunnitelmissa on otettava huomioon hyvinvointialueiden yhteistyösopimus.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainanottovaltuuksista. Vuoden 2026 lainanottovaltuudesta on määrä tehdä päätös keväällä 2025. Hyvinvointialuejohtajan vuoden 2025 talousarvioesityksen perusteella suunnitelmavuosille 2026–2029 on muodostumassa ennakoitun vuosikatteen perusteella lainanottovaltuutta hankkeiden toteuttamista varten. Investointisuunnitelman 2026–2029 hankkeita arvioidaan suhteessa lainanottovaltuuteen vuoden 2025 alussa, kun tilinpäätöksen ennakkotiedot vuodelta 2024 ovat valmistuneet sekä vuosien 2025–2027 taloussuunnitelma on vahvistettu valtuustossa 10.12.2024.

Vuosien 2026–2029 investointisuunnitelman luonnoksen keskeiset nostot

Hyvinvointialueen investointihankkeiden suunnittelun perustan muodostavat hyvinvointialuestrategia, palvelustrategia, pelastustoimen palvelutasopäätös ja palveluverkkosuunnitelma.

Aluehallituksen 10.6.2024 § 88 vahvistaman suunnittelukehyksen perusteella vuosien 2025–2027 taloussuunnitelma valmistellaan tasoon, jolla saadaan katettua vuosina 2023–2024 syntyneet alijäämät vuoteen 2026 mennessä, ja että hyvinvointialueen investoinnit valmistellaan hyvinvointialueen kokonaistalouden tasapainovaatimukset huomioiden.

Luonnos vuosien 2026–2029 investointisuunnitelmasta kokonaisuutena on laadittu siten, että se mahdollistaa palveluiden kehittämisen palvelustrategian mukaisella tavalla. Investointisuunnitelma on ylätasoinen, jota on määrä täsmentää vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman investointiosassa.

Investointisuunnitelman tilahankkeissa on varauduttu palveluverkkosuunnitelman mukaisiin tilatarpeisiin sekä erinäisiin pienimuotoisempiin tilojen käytettävyyttä parantaviin muutostöihin. Tilakannan kehittäminen on teemoiteltu investointisuunnitelmassa kampuskehitykseen, palveluasumiseen, pelastustoiminnan kohteisiin sekä muihin tilahankkeisiin. Tarkempi kohdetasoinen tilaverkko tulee sisältymään valmistettavaan toimitilasuunnitelmaan.

ICT-investoinneissa on varauduttu palvelustrategiaan sisältyvän digitiekartan mukaisiin hankkeisiin. Merkittävin yksittäinen hanke on asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta. ICT-hankkeita on ryhmitelty tarkemmin investointisuunnitelmassa. Koneet, kalusto ja laitteet sisältävät pääasiassa ylläpitäviä elinkaarihankintoja. Näihin hankintoihin on

varauduttu yleisvarauksen muodossa. Merkittävimpiä hyödykeryhmiä ovat pelastuslaitoksen ajoneuvot, suun terveydenhuollon hoitoyksiköt sekä tilojen ensikertainen kalustaminen.

Molemmat osasuunnitelmat huomioiden taserahoitteisten hankkeiden arvo yhteensä vuosina 2026–2029 on 106,7 milj. euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten arvoksi on ennakoitu yhteensä 158,6 milj. euroa vuosina 2026–2029. Valtaosa tilahankkeista on ennakoitu toteutettavan vuokramallilla ja sitoumukset hankkeisiin kohdentuvat toimitilojen osalta vuosiin 2026–2027. Toimitilojen käyttöönotot ajoittuisivat vuoden 2027 jälkeiseen aikaan.

Investointisuunnitelmassa ei ole mukana voimaanpanolain mukaan hyvinvointialueelle vuonna 2023 siirtyneiden vuokrasopimusten uusimisia. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen näkemyksen mukaan voimassa olevien vuokrasopimusten uusimiseen ei tarvita lainanottovaltuutta, koska ne eivät kasvata toiminnan volyymia ja rahoitustarve ei lisäännä nykyisestä tilanteesta. Vuonna 2023 hyvinvointialueelle siirtyneitä vuokrasopimuksia uusitaan noin 28,9 miljoonalla eurolla (vuosivuokrataso) vuosina 2026–2029.

Suunnitelmassa ei ole esitetty myöskään autojen ja laitteiden leasing-sopimuksia, koska hyvinvointialueen tavoitteena on pienentää leasing-sopimusten määrää nykyisestä tasosta ja siksi leasing-sopimukseen ei tarvita uutta lainanottovaltuutta.

Liitteet

Oheismateriaali

- Luonnos investointisuunnitelmaksi vuosille 2026-2029
- Lausuntopyyntö vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmasta sekä vuosein 2026-2029 investointisuunnitelmasta kansalliskielilautakunnalle

Tiedoksi Täytäntöönpano

Päätöshistoria

6514/00.01.02/2023

Kansalliskielilautakunta 30.10.2024 § 36

§ 36

Kansalliskieliohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden seuranta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Öberg Benita

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä tiedoksi kansalliskieliohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden seurannan.

Käsittely**Päätös**

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hallintosäännön 53 §:n mukaan kansalliskielilautakunnan tulee selvittää, arvioida ja määritellä kielivähemmistön omalla kielellään tarvitsemat palvelut sekä seurata palvelujen saatavuutta ja laatua.

Kansalliskielilautakunta käsitteli luonnosta kansalliskieliohjelmaksi 15.11.2023 § 40, jonka aluehallitus hyväksyi 18.12.2023 § 230. Kansalliskieliohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden selkeyttämiseksi sitä täydennettiin toimenpide- ja seurantasuunnitelmalla, jota on käsitelty kansalliskielilautakunnassa 5.6.2024 § 22. Seurantaa tehdään kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksen yhteydessä sekä toisen vuosineljänneksen jälkeen.

Kansalliskieliohjelma perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosääntöön, hyvinvointialueen strategiaan ja ruotsinkielisen yksikön tavoitteisiin.

Kansalliskieliohjelma sisältää kolme yleistavoitetta, ja se noudattaa kaksikielisydestä annettuja linjauksia:

- Palvelut ovat saatavilla yhdenvertaisesti molemmilla kansalliskielillä.
- Meillä on riittävästi kaksikielistä henkilökuntaa.
- Meillä on toimiva kaksikielinen organisaatio.

Tähän seurantaan on sisällytetty tiedot kahdelta ensimmäiseltä vuosineljännekseltä. Toimenpide- ja seurantasuunnitelmaan sisältyy

aikataulu, joten kaikkien tavoitteiden ja toimenpiteiden ei arvioida olevan vielä selvillä tai niitä ei ole vielä aloitettu. Kattavampaa seurantaa ja arviointia tehdään kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksen yhteydessä.

Liitteet

3 Kansalliskieliohjelman seuranta

Oheismateriaali**Tiedoksi
Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

20/24

Kansalliskielilautakunta

§ 37

30.10.2024

27/00.01.02/2022

Kansalliskielilautakunta 30.10.2024 § 37

§ 37

Kansalliskielilautakunnan vuoden 2025 kokousaikataulun hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Savela Juha

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää

1. että sen kokoukset pidetään vuonna 2025 seuraavina ajankohtina:

- keskiviikko 5.2. klo 17 alkaen
- keskiviikko 12.3. klo 17 alkaen
- keskiviikko 21.5. klo 17 alkaen
- keskiviikko 27.8. klo 17 alkaen
- keskiviikko 24.9. klo 17 alkaen
- keskiviikko 29.10 klo 17 alkaen
- keskiviikko 3.12. klo 17 alkaen, ja

2. hyväksyä kokousaikataulun 1.6.2025-31.12.2025 väliseltä ajalta ohjeellisena.

Käsittely

Päätös

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hallintosäännön 68 § mukaan toimitellaan päättää kokouksensa ajan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Kansalliskielilautakunnan vuoden 2025 kokousaikataulua voi olla tarpeen tarkistaa 1.6.2025 alkavan uuden valtuustokauden vuoksi, jonka vuoksi kokousaikataulu hyväksytään 1.6.2025-31.12.2025 väliseltä ajalta ohjeellisena.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

21/24

Kansalliskielilautakunta

§ 37

30.10.2024

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

§ 38

Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Esittelijä Öberg kertoi lautakunnalle seuraavista ajankohtaisista asioista:

- Yksikön yhteistyö hyvinvointialueella ja sen ulkopuolella
- Vuoden 2025 budjetti, palvelustrategian toteuttaminen
- Raaseporin osaamiskeskus
- Hallintosäännön päivitys
- Svenska veckan

Aluehallituksen edustaja Nores poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 20.29.

Päätös

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Esittelijän ajankohtaiset asiat

§ 39

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kansalliskielilautakunnalle annetaan tiedoksi seuraavat ilmoitusasiat:

1. Kirje valtion viranomaisille aineistojen ja tiedon tasapuolisesta saatavuudesta molemmilla kansalliskielillä
2. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunnan kutsu 11.12.2024

Liitteet

Oheismateriaali

- Tillgång till material och information jämlikt på båda nationalspråken
- Inbjudan från Vanda och Kervo välfärdsområdes nationalspråksnämnd

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 31, § 32, § 33, § 34, § 35, § 36, § 37, § 38, § 39

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hyvinvointialuelain 141 §:n mukaan hakea muutosta.